

ע"פ 3256/24 - מסורת התורה בני ברק, הרב שמואל מרקוביץ נגד ישיבת פוניבז' בע"מ, חל"צ, ישיבת פוניבז', הרב אליעזר כהנמן

בית המשפט העליון

ע"פ 3256/24

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקשים: 1. מסורת התורה בני ברק (ע"ר)
2. הרב שמואל מרקוביץ

נגד

המשיבים: 1. ישיבת פוניבז' בע"מ, חל"צ
2. ישיבת פוניבז' (ע"ר)
3. הרב אליעזר כהנמן

בקשה לעיכוב ביצוע חלק מהחלטתו המשלימה של
בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 7.3.2024
בת"א 4704-05-21 אשר ניתן על ידי כבוד השופטת י'
שבח; תשובה לבקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקשים: עו"ד מרדכי בייץ; עו"ד בעז פייל; עו"ד עמיחי פרידמן

בשם המשיבים: עו"ד אהוד ארצי; עו"ד רן פלדמן; עו"ד רבקה אריאל

החלטה

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע חלק מהחלטתו המשלימה של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופטת העמיתה י' שבח), בת"א 4704-05-21 מיום 07.03.2024.

תמצית העובדות

עמוד 1

2. לאור ההתדיינות המשפטית הענפה בין הצדדים, אין עוד צורך לחזור על עובדות העניין והשתלשלות ההליכים אשר פורטו במספר מקרים (ראו, בין היתר, ע"פ 7168/22 מסורת התורה בני ברק (ע"ר) נ' ישיבת פוניבז' בע"מ (09.08.2023) (להלן: ע"פ 7168/22) ורע"א 7609/22 מסורת התורה בני ברק נ' ישיבת פוניבז' בע"מ (23.04.2023)).

3. הבקשה שלפניי והערעור שהיא הוגשה בגדרו, הם תת-ענף נוסף באותה שרשרת של התדיינות משפטיות; שהיא חלק מההתדיינות על אודות בקשות שהוגשו על-ידי המשיבים מכוח פקודת ביזיון בית המשפט, לפיהן המבקשים מפרים את החלטת בית המשפט המחוזי (כבוד השופט ר' ערקובי) מיום 24.05.2021, במסגרתה ניתן, בהסכמת הצדדים, צו מניעה זמני שחילק שווה-בשווה את השימוש בהיכל ישיבת פוניבז' בבני ברק בין שתי קבוצות יריבות, המכונות "השונאים" ו"המחבלים" (ההגיייה במלעיל).

4. ההחלטה מושא ענייננו ניתנה בהמשך לפסק דינו של בית משפט זה בע"פ 7168/22, אשר מכוחו נדרש בית משפט קמא לערוך חישוב מחודש של הקנסות ולבחון את השאלה האם, בהתאם לצו הארעי, יש לחשב את הקנסות בחופף או במצטבר (שם, בפסקה 86). בהחלטה נקבע כי קרן הקנס עומדת על סך של 390,000 ש"ח, ועל כך לא נסוב הערעור שבכותרת; וכי לאור לשון ההחלטה, הדין ונסיבות העניין – קרן הקנס תחושב במצטבר, ותוטל על כל אחד מהמבקשים באופן אישי, ובסך כולל של 780,000 ש"ח. על קביעה אחרונה זו נסוב הערעור שבכותרת. לצד זאת נקבע, כי הקנס ישולם באופן מיידי, וכי המבקשים יישאו בהוצאות המשיבים ושכר טרחת באי כוחם בסך של 25,000 ש"ח.

טענות הצדדים

5. בנתון לאמור, בבקשה שלפניי התבקש עיכוב של תשלום רכיב 'כפל' הקנס, קרי 390,000 ש"ח בלבד. לפי הנטען יש להורות כן משום שסיכויי הערעור טובים, נוכח השגיאות שנפלו בהחלטה מושא הערעור. כן נטען כי גם מאז הנוחות נוטה לטובת המבקשים. שכן, "מבקש 2 אינו אדם אמיד כלל וכלל ומשמש במשך כל חייו [כך במקור - ח' כ'] בתפקידים בישיבה" (כבר עתה יצוין כי טענה זו לא נתמכה באסמכתא כלשהי, וזכרה לא בא בתצהירו של מבקש 2 (להלן: הרב מרקוביץ')). בהקשר זה הוער, כי לאור מקבילית הכוחות בין סיכויי הערעור ומאזן הנוחות, חלק זה בבקשה הוא בבחינת "למעלה מהצורך". לצד זאת נטען, כי מאחר שמדובר בקנס המיועד לקופת המדינה, לא יגרם למשיבים נזק מעיכוב ההחלטה, וכי הרציונל המבכר את האינטרס של הזוכה ליהנות מפירות זכייתו – אינו מתעורר בהחלטה מכוח פקודת הביזיון.

6. בהתאם להחלטתי מיום 15.04.2024 הוגשה תשובה מטעם המשיבים. בתשובה הוטעם כי דין הבקשה להידחות משום ש"היא נעדרת כל יסוד משפטי ועובדתי, ואף כוללת תיאור מוטעה ומטעה של מהלך האירועים והעובדות". הודגש, כי המבקשים פועלים בחוסר תום לב, משום שעל אף שמבוקש לעכב רק 'מחצית' מסכום הקנסות – יתר הסכום טרם שולם. לגופו של עניין נטען כי ממילא מדובר בחיוב כספי, שאין חולק כי המדינה תוכל להשיב, ועל כן אין בנמצא טעם מיוחד המצדיק חריגה מהכלל שלפיו לא יעוכב תשלום כספי, לרבות קנס המושת מכוח פקודת הביזיון. אשר למאזן הנוחות נטען, כי למשיבים יגרם נזק משמעותי בהיעדר תמריץ שיגרום למבקשים לציית להוראת בית המשפט. כן הודגש כי לא הובאה תשתית עובדתית לתמיכה בטענות המבקשים בדבר מצבו הכלכלי של הרב מרקוביץ', וטענות אלו אף לא זכו לגיבוי בתצהירו. טרם סיום נטען, "הרבה למעלה מן הצורך" כלשון התשובה, כי סיכויי הערעור קלושים, וכי גם מטעם זה דין הבקשה להידחות.

דין והכרעה

7. כידוע, על המבקש לעכב את ביצועו של פסק דין להוכיח את התקיימותם של שני תנאים: כי הסיכויים

לקבלת הערעור טובים, וכי מאזן הנוחות נוטה לטובתו. במסגרת מאזן הנוחות על המבקש להוכיח כי אם בסופו של יום יתקבל ערעורו, הוא יעמוד בפני שוקת שבורה (ע"א 1799/20 סואעד נ' עזבון המנוח חוסין חסן, פסקה 5 (15.03.2020)). בהתאם לפסיקה, בין שני תנאים אלו מתקיים יחס של מקבילית כוחות, אך הבכורה נתונה למאזן הנוחות (ע"א 2922/24 המרכז הרפואי ע"ש שיבא נ' עיזבון המנוח פלוני ז"ל, פסקה 4 (02.05.2024)). עוד נקבע בהלכה הפסוקה כי דברים אלו נכונים ביתר שאת ביחס לחיוב כספי, שכן ככלל הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע פסק דין כספי אינו בלתי הפיך (ע"א 7759/23 הוועדה המקומית לתכנון ובניה רמת השרון נ. הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול (07.11.2023)); וכי כוחה של הלכה זו יפה אף לחיובים כספיים המוטלים כקנסות מכוח פקודת הביזיון. כפי שצוין בהחלטת השופט א' שטיין בע"פ 5747/21 מסורת התורה בני ברק ע"ר נ' ישיבת פוניבז' בע"מ (30.09.2021):

"באין טעמים מיוחדים, עילה לעיכוב ביצועו של קנס כספי איננה בנמצא. כך הוא לגבי קנסות פליליים (ראו: ע"פ 679/15 גזאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 והאסמכתאות שם (11.3.2015)); וכך הוא גם לגבי קנס מעין-עונשי אשר מוטל מכוחו של סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט (ראו: ע"פ 4812/15 עיריית ירושלים נ' עזבון המנוח סלים שבו ז"ל, פסקה 7 והאסמכתאות שם (30.8.2015)). אין צל של ספק כי אם ערעורם של המערערים יתקבל והקנס אשר הושת עליהם יבוטל אחרי שישולם, המדינה תחזיר להם את הקנס; והדברים יבואו על תיקונם" (כן ראו: ע"פ 7921/13 שיווק א.א. משקאות קלים וחריפים בע"מ נ' תבורי, שותפות מוגבלת לשיווק, פסקה 3 (10.12.2013)).

8. במקרה דנן, המבקשים לא עמדו בנטל להוכיח את קיומן של אמות המידה הנדרשות, ומשכך דין הבקשה להידחות. אף מבלי להידרש לסיכויי הערעור, הבקשה הוגשה ללא כל ביסוס או אסמכתא לטענות בדבר מצבו הכלכלי של הרב מרקוביץ', ומבלי שטענה זו נרשמה בתצהירו כלל.

9. בשל פגם מהותי זה המבקשים כלל לא עמדו בנטל המרכזי שהונח לפתחם, והוא להוכיח שמאזן הנוחות נוטה לטובת קבלת בקשתם. בבקשה לא הובהר כיצד ייגרם למבקשים נזק בלתי הפיך, או אפילו נזק משמעותי, אם לא תתקבל בקשתם, חרף טענתם כי אלו פני הדברים. לאמיתו של דבר, טענותיהם במישור מאזן הנוחות נטענו בעלמאומבלי שהועמדה תשתית ראייתית כלשהי לקיומו של נזק מוחשי, לא כל שכן בלתי הפיך, שעשוי להיגרם להם אם תדחה בקשתם. יפים לענייננו דבריו של השופט ס' ג'ובראן בע"פ 6658/05 פרידמן נ' קבוצת לב אופיר בע"מ (02.10.2005):

"כידוע, כלל הוא, כי פסק-דין לתשלום כסף אינו מסווג בגדר אותם עניינים חריגים, אשר לגביהם נוטה בית-המשפט להיענות לבקשת עיכוב ביצוע, שהרי מימוש פסק-דין לתשלום כסף הינו בדרך-כלל הפיך על דרך ההשבה [...]. כדי לזכות בעיכוב ביצוע של פסק-דין כספי, מוטל על המבקש להראות שאם יזכה בערעור לא יוכל לגבות בחזרה מן התובע את כספו [...]. יתרה מזאת, כבר נקבע, כי חשש זה אינו מתקיים כאשר מדובר בחיוב כספי לטובת המדינה, שחזקה עליה כי תשיב למבקש את כספו אם יזכה בערעורו [...].

באשר לעניינם של המבקשים - ומבלי לנקוט עמדה לגבי סיכויי הערעור, ואפילו סברתי כי סיכויי הערעור מאוזנים, שוכנעתי, כי באיזון בין הנזק העלול להיגרם למשיבים בעיכוב ביצוע החיוב הכספי לבין הנזק שייגרם למבקשים אם לא יעוכב התשלום הכספי, ידם של המשיבים על העליונה. שכן, אין מחלוקת, כי הקנס הוטל לטובת המדינה וחזקה על המדינה, כי תשיב למבקשים את כספם אם אכן יזכו בערעורם. משכך לא מצאתי עילה, המצדיקה עיכוב ביצוע פסק-הדין של בית-המשפט המחוזי".

10. הבקשה נדחית בזאת. המבקשים יישאו בהוצאות המשיבים בגין בקשה זו בסך כולל של 8,000 ש"ח.

ניתנה היום, י"ח באייר התשפ"ד (26.5.2024).

שׁוֹפֵט
